

2012. – Вип. 11. – С. 117-123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n11/tv11-20.pdf>

4. Кипич І. В. Роль ЗМІ в розвитку правової держави, демократії та громадянського суспільства в сучасній Україні / І. В. Кипич // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – С. 117-123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apdp.in.ua/v68/17.pdf>

5. Кравчук В. М. Вплив ЗМІ на формування громадянської свідомості / В. М. Кравчук, О. А. Дмитрусь // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 6. – С. 16-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://isej.org.ua/6-2015/4.pdf>

6. Лизанчук В. Журналісти: зрячі очі суспільства чи заручники джинси? / В. Лизанчук // Універсум. – 2012. – № 11-12. – С. 34-41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.universum.lviv.ua/journal/2012/6/lyz.htm>

УДК 342:35:37(043.2)

Тимкович І. І., старший викладач,
Сідляренко О. Л., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У КРАЇНАХ СВІТУ

На сучасному складному етапі державотворення України як демократичного і соціально-орієнтованого громадянського суспільства своєї актуальності не втрачає питання модернізації кадрової підготовки державних службовців як високопрофесійних і компетентних фахівців, здатних ефективно працювати в системі органів державного апарату з метою успішного виконання ними функцій і завдань держави. До того ж, як зауважує Н. Картавцева, із врахуванням євроінтеграційних прагнень України, реформування національної державної служби повинно відбуватись із врахуванням досвіду поліпшення державної служби в країнах Європейського Союзу [1]. З огляду на це, в науковій літературі досліджуються проблеми і перспективи реформування професійного навчання державних службовців в Україні – С. Серьогіним, Є. Бородіним, Н. Липовською; характеризуються сучасні підходи до безперервного професійного навчання керівників у сфері державної служби – С. Гайдученко; вивчаються проблеми імплементації в Україні зарубіжного досвіду підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців – А. Мельник, Т. Кононенко; аналізується самоосвіта як складова професійного розвитку державних службовців на прикладі європейського досвіду – І. Рудим та ін. Такі дослідження з урахуванням сучасних умов і потреб суспільного й економічного розвитку України сприятимуть

модернізації національної системи професійного навчання державних службовців.

Розглядаючи системи професійного навчання державних службовців країн світу, нами встановлена наявність центральних навчальних закладів з підготовки вказаних фахівців, зокрема, це Національна урядова школа у Великобританії, Канадська школа державної служби, Національна школа державного управління в Італії, Інститут державного управління Туреччини і Близького Сходу, Інститут підвищення кваліфікації в галузі державного управління в Швейцарії. Згідно ст. 38 Закону України «Про державну службу» науково-методичне забезпечення діяльності системи підготовки, перепідготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації державних службовців здійснює вищий навчальний заклад з особливими умовами навчання Національна академія державного управління при Президентові України [2]. Натомість в Іспанії, підготовка державних службовців є децентралізованою, тому фактично кожна адміністрація автономії має свій інститут державного управління. В той же час, центральні органи мають Національний інститут державного управління, який є автономним органом, що відповідає за підготовку управлінців для центральних органів влади [3, с. 30]. Також і у Норвегії не існує окремої школи чи факультету, які б спеціалізувалися в галузі державного управління. Програми з державного управління пропонують університети у містах Берген, Осло, Тромсе, Норвезький університет наук і технологій (Тронхейм), норвезька школа менеджменту в Осло, Хендмарк-коледж та інші заклади [4, с. 30].

В умовах проведення в Україні реформи децентралізації влади, трансформації моделі місцевого самоврядування, вважаємо за доцільне врахувати досвід іспанської моделі підготовки державних службовців, що дозволить врахувати нагальні потреби у конкретних фахівцях як для центральних органів державної влади, так і для органів місцевого самоврядування певного регіону, а також заощадити кошти державного бюджету на навчання й підвищенні кваліфікації таких спеціалістів. Тим більше, Закону України «Про державну службу» дозволяє проведення професійного навчання державних службовців за рахунок коштів як державного бюджету та інших, не заборонених законодавством джерел, через систему підготовки, перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації, зокрема в галузі знань «Публічне управління та адміністрування», в навчальних закладах, установах, організаціях незалежно від форми власності, які мають право надавати освітні послуги, у тому числі за кордоном. Так, за даними Національного агентства України з питань державної служби станом на 01.01.2015 р. в нашій державі налічується 295709 державних службовців [5, с. 4], з яких 91,8 % мають повну вищу освіту і 9256 осіб – вищу освіту за напрямом «Державне управління». У 2014 р. здобули вищу освіту 3524 державних

службовців, з яких 1172 – за рівнем магістра за напрямом підготовки «Державне управління», при цьому 468 з них – в Національній академії державного управління при Президентові України, а 704 – в інших закладах освіти [5, с. 18].

Особливістю фахової підготовки державних службовців у Великобританії є віковий ценз, адже для набору в адміністративний клас приймаються заяви від випускників університетів віком 20-28 років, також у Польщі до Крайової школи публічної адміністрації приймаються випускники всіх спеціальностей ВНЗ, яким ще не виповнилося 32 роки, з дипломом «магістра» та знанням однієї з іноземних мов: англійської, німецької або французької; в Італії урядовою директивою передбачено, що інформація щодо навчання державного службовця повинна публікуватися у міжвідомчій базі даних, що покликано стимулювати мобільність спеціалістів у разі потреби; зважаючи на процеси євроінтеграційного партнерства, у Франції започатковано практику підготовку високопосадових осіб, які займаються загальноєвропейськими питаннями, в Центрі європейських студій.

Загалом професійне навчання державних службовців повинно мати системний характер, враховувати динамізм соціально-економічних процесів і мати випереджаючий характер, враховувати особистісні й професійні якості, знання і компетентності кадрів державного апарату.

Література

1. Картавцева Н. А. Професіоналізм державних службовців як умова ефективної діяльності органів державної влади. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kds.org.ua/blog/kartavtseva-na-profesionalizm-derzhavnih-sluzhbovtiv-yak-umova-efektivnoi-diyalnosti-organiv-d>

2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

3. Система державного управління Королівства Іспанія: досвід для України / уклад. Х. М. Дейнега; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка. – К.: НАДУ, 2012. – 40 с.

4. Система державного управління Королівства Норвегія: досвід для України / уклад. Л. А. Пустовойт; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка. – К.: НАДУ, 2011. – 52 с.

5. Інформаційне видання «Державна служба в цифрах 2015» / упоряд. та відп. ред. М. Канавець // вид. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу – 32 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.center.gov.ua/attachments/article/26/CSF_2015_UKR.pdf